

Udskriftsdato: 21. december 2025

VEJ nr 9744 af 25/08/2023 (Gældende)

Vejledning om ansøgning om tilskud fra ansøgningspuljen til Udvikling af Traume-Bevidst Tilgang i arbejdet med socialt udsatte voksne

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Social-, Bolig- og Ældremin., Social- og Boligstyrelsen, j.nr. 2023-5855

Vejledning om ansøgning om tilskud fra ansøgningspuljen til Udvikling af Traume-Bevidst Tilgang i arbejdet med socialt udsatte voksne

Ansøgningsfrist den 24. oktober 2023 kl. 12.00.

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Indledning
- 2 Ansøgningspuljens formål
- 3 Ansøgerkreds – hvem kan ansøge?
- 4 Målgruppe
- 5 Forventede resultater
- 6 Indhold i modningsprojektet
 - 6.1 Udbytte ved deltagelse
 - 6.2 Økonomisk støtte
 - 6.3 Beskrivelse af modellen for TBT
 - 6.4 Udvikling af modellen
 - 6.5 Borgerperspektivet
 - 6.6 Organisering
 - 6.7 Projektaktiviteter
 - 6.8 Evaluering
 - 6.9 Tidsplan
- 7 Tildelingskriterier og vurdering af ansøgning
- 8 Udarbejdelse af budget
- 9 Tilskudsberettigede udgifter
- 10 Ikke tilskudsberettigede udgifter
- 11 Ansøgningsfrist og -procedure
- 12 Statsstøtte
- 13 Udbetaling af tilskud
- 14 Bilagsoversigt

1 Indledning

Der er på finansloven for 2023 afsat 11,8 mio. kr. i en ansøgningspulje til udvikling af Traume-Bevidst Tilgang i arbejdet med socialt udsatte voksne. Ansøgningspuljen er afsat på finanslovens § 15.75.06.26. via aktstykke nr. 144 om Udviklings- og Investeringsprogrammerne for 2023.

Udvikling af traumebevidst tilgang i arbejdet med socialt udsatte voksne indgår i Udviklings- og Investeringsprogrammet 2023 på voksenområdet. Formålet med Udviklings- og Investeringsprogrammet er at understøtte en mere vidensbaseret og effektiv socialpolitik med afsæt i metoder og indsatser, som efterspørges i kommunerne. Udviklings- og Investeringsprogrammet bygger på Social- Bolig- og Ældreministeriets Strategi for Udvikling af den Sociale Indsats (SUSI 2.0), der er vedlagt i bilag 1.

Med ansøgningspuljen inviteres kommuner til at samarbejde med Social- og Boligstyrelsen om at udvikle Traume-Bevidst Tilgang i den kommunale sociale forvaltning og i sociale indsatser for voksne i social udsathed. Traume-Bevidst Tilgang er en tilgang til at styrke den sociale indsats og er ikke en behandlingsform. Kommuner og sociale tilbud vil opnå viden, kompetencer og et fælles fagligt fundament for at kunne arbejde traumebevidst i indsatsen med borgerne.

Traume-Bevidst Tilgang forkortes i det følgende ”TBT”.

Det forventes, at tre til fire kommuner kan opnå tilskud fra ansøgningspuljen i perioden fra 1. januar 2024 til 31. december 2026.

2 Ansøgningspuljens formål

Ansøgningspuljens formål er at modne og færdigudvikle TBT i sociale tilbud og i den kommunale forvaltning til et niveau, hvor tilgangen er klar til at blive systematisk afprøvet, jf. kriterier for modningsprojekter (spor 2) i Strategi for Udvikling af den Sociale Indsats (SUSI 2.0), der fremgår af bilag 1.

TBT skal styrke kommuners og sociale tilbuds kompetencer til at møde socialt udsatte voksne på en traumebevidst måde, som matcher borgernes støttebehov, bidrager til borgernes recovery og rehabilitering og undgår at re-traumatisere borgere og medarbejdere.

3 Ansøgerkreds – hvem kan ansøge?

Ansøgningspuljens ansøgerkreds er kommuner.

Fra hver kommune indgår kommunens myndighedsområde på socialområdet og to tilbud, der arbejder med socialt udsatte voksne. Tilbuddene skal være omfattet af en eller flere af følgende paragraffer i serviceloven: §§ 82-104 og §§107-110, hvoraf mindst et af tilbuddene skal have socialt udsatte voksne som eksplicit målgruppe. Tilbuddene skal enten være kommunale eller have driftsoverenskomst med kommunen.

Den enkelte kommunes myndighedsafdeling og to sociale tilbud, som deltager i projektet, betegnes herefter ”kommunen”.

4 Målgruppe

Ansøgningspuljens målgruppe er socialt udsatte voksne, som kan have traumer, og som er i kontakt med en kommunal myndighedsafdeling eller et socialt tilbud efter SEL §§ 82-104 eller §§ 107-110.

Målgruppen er mennesker, som er i social udsathed i varierende grad. Det kan være mennesker med komplekse sociale problemer eller med enkeltstående sociale problemer eller en sårbarhed, der sætter dem i risiko for at udvikle sociale problemer. Det kan fx være mennesker, der lever i hjemløshed, i prostitution eller med vold i nære relationer, som har et problematisk forbrug af rusmidler, en psykisk lidelse eller er psykisk sårbare.

Undersøgelser viser, at ca. halvdelen af den danske befolkning har oplevet noget, som er potentielt traumatiserende, og at tallet er højere for mennesker, som er i social udsathed. Det betyder, at en væsentlig del af målgruppen for dette projekt har traumer, som kan have konsekvenser for deres samarbejde med den sociale indsats, fx i form af kognitiv afkobling, konflikter og en oplevelse hos medarbejdere af, at der er behov for magtanvendelse.

Når mange mennesker i social udsathed har traumer skyldes det, at traumer i barndommen medfører større risici for helbreds-mæssige og sociale problemer senere i livet. Studier viser fx tætte sammenhænge mellem psykiske vanskeligheder kombineret med misbrug eller hjemløshed og traumatiserende begivenheder i barndom og ungdom. De viser også, at et liv i social udsathed i sig selv kan være traumatiserende, da det indebærer en øget risiko for at blive udsat for nye traumer og at opleve re-traumatisering.

Socialt udsatte voksne med traumer har ikke nødvendigvis en traumediagnose eller klare symptomer på den psykiatriske diagnose posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). I TBT-sammenhæng anvendes en definition af traume, som lægger vægt på den enkeltes reaktion og subjektive oplevelse. Her refererer traumer til omstændigheder eller begivenheder, som skaber følelser af frygt, hjælpeløshed eller rædsel, og som vedvarende påvirker et menneskes funktionsevne og trivsel negativt¹.

Målgruppen betegnes herefter ”borgere”.

5 Forventede resultater

Der er tale om et modningsprojekt, hvilket indebærer, at de kommuner, som modtager tilskud fra ansøgningspuljen, skal bidrage til at modne og færdigudvikle en foreløbig model for TBT og dermed opbygge viden om, hvad der skal til for at styrke indsatsen over for målgruppen.

TBT tager udgangspunkt i en forståelse af, at når borgeren oplever tryghed, kontrol og ejerskab i samarbejdet med medarbejderen, vil borgeren opleve færre traumereaktioner. Det vil give et bedre grundlag for, at borgeren kan få et godt udbytte af sin indsats og opleve større trivsel, hvilket understøtter borgerens mulighed for at få det liv, som vedkommende drømmer om. Det kan også bidrage til større arbejdsglæde hos medarbejdere og ledere.

Såfremt modellen modnes som forventet i projektperioden vil arbejdet med TBT:

- Skabe bedre samarbejde mellem borgere i målgruppen og fagpersoner.
- Styrke kvaliteten i sociale indsatser, så målgruppen får et øget udbytte af dem.

- Bidrage til, at flere socialt udsatte borgere oplever personlig recovery i form af øget trivsel, øget empowerment og øget funktionsevne.
- Forebygge re-traumatisering hos målgruppen.
- Bidrage til bedre arbejdsmiljø blandt medarbejdere og ledere, der arbejder med målgruppen.

Social- og Boligstyrelsen har udarbejdet en forandringsteori for projektet, der er vedlagt som bilag 2. Forandringsteorien viser de forventede resultater på både arbejdsplads-, medarbejder- og leder- samt borgerniveau.

Det forventes, at kommunerne ved slutningen af projektperioden har:

- Arbejdet udviklingsorienteret med TBT i egen praksis.
- Færdigudviklet en foreløbigt beskrevet model for TBT i samarbejde med Social- og Bolig-styrelsen og dermed opbygget national viden om, hvordan man kan arbejde traumebevidst med målgruppen.

6 Indhold i modningsprojektet

6.1 Udbytte ved deltagelse

I projektperioden får kommunerne mulighed for at styrke og kvalificere deres traumebevidste arbejde ved at arbejde organisatorisk og systematisk med TBT. Det sker på en måde, der er tilpasset til kommunernes lokale forhold og praksis, herunder bygger på kommunernes egne erfaringer med traumebevidst arbejde og recovery-orienteret rehabilitering. Det forventes, at kommuner, som deltager i projektet, allerede arbejder traumebevidst i et eller andet omfang, herunder fx med recovery-orienteret rehabilitering.

Kommunerne vil på den måde få mulighed for at bidrage til at skabe resultater for både målgruppe, fagpersoner og kommune.

Kommunerne tilbydes i projektperioden:

- Målrettet kompetenceudvikling i systematisk at arbejde traumebevidst.
- Processtøtte fra Social- og Boligstyrelsen til udvikling og implementering af modellen for TBT.
- Viden om virkningerne af arbejdet med TBT i egen praksis på borger-, medarbejder- og organisationsniveau.
- Et bredere udviklingssamarbejde med andre kommuner og Social- og Boligstyrelsen.

6.2 Økonomisk støtte

Tilskuddet skal anvendes i projektperioden fra 1. januar 2024 til 31. december 2026.

Der kan søges om tilskud fra ansøgningspuljen til dækning af udgifter til deltagelse i modningsprojektet, fx udgifter til lønnede medarbejdere, herunder frikøb af medarbejdere til deltagelse i kompetenceudvikling, gennemførelse af lokale aktiviteter, projektstyring, dokumentation og deltagelse i møder og evalueringssaktiviteter.

Kommunerne forventes at deltage i en række planlagte aktiviteter, der er nærmere beskrevet i afsnit 6.7. Der er som bilag 4 vedlagt en tids- og aktivitetsplan for planlagte aktiviteter. Der tages forbehold for, at der kan forekomme justeringer af planen.

Derudover forventes det, at kommuner implementerer aktiviteter i eget lokalområde, der styrker TBT i kommunalt regi og i opbygningen af en fælles forståelse og viden om TBT i arbejdet med målgruppen.

For en nærmere beskrivelse af tilskudsberettigede udgifter se vejledningens afsnit 9.

6.3 Beskrivelse af modellen for TBT

Modelbeskrivelsen for TBT, som modningsprojektet tager udgangspunkt i, består af publikationen *Anbefalinger til at arbejde traumebevidst i sociale indsatser med voksne*. Publikationen er vedlagt som bilag 3. Den beskriver:

1. Hvad Traume-Bevidst Tilgang (TBT) er.
2. Fire anbefalinger til, hvordan man arbejder med TBT på socialområdet. De fire anbefalinger vil herefter blive kaldt ”de fire kerneelementer”.

Traume-Bevidst Tilgang (TBT)

TBT er en ramme for samarbejdet med borgeren, som kan understøtte vedkommendes recovery og rehabilitering. Det er ikke en behandlingsform og kræver ikke, at man som borger, medarbejder eller leder har konkret viden om, at borgeren har et traume, eller at man taler med borgeren om dennes traume. Derimod tager tilgangen udgangspunkt i, at mange mennesker i social udsathed har traumer, og at alle mennesker har gavn af at blive mødt traumebevidst.

TBT bygger oven på god socialfaglig praksis og hænger tæt sammen med en recovery-orienteret rehabiliterende tilgang. Begge tilgange tager udgangspunkt i de samme værdier, nemlig at borgerens forståelse af sine udfordringer og behov, ressourcer, håb, ønsker og drømme er fundamentet for sociale indsatser.

I arbejdet med TBT er der fokus på at forebygge, at borgeren oplever traumereaktioner, så borger og medarbejder kan have et godt samarbejde om indsatsen. Det gør man ved at arbejde systematisk med, at borgeren oplever tryghed, kontrol og ejerskab i samarbejdet. Forventningen er, at borgeren dermed kan få et bedre udbytte af sin indsats og opleve større trivsel, og at medarbejdere og ledere oplever større arbejdsglæde.

Når en arbejdsplads arbejder med TBT, skal alle medarbejdere og ledere på arbejdspladsen:

- Være **bevidste** om traumers betydning for et menneskes følelser, handlinger og udfordringer.
- Kunne **genkende** typiske tegn på traumatisering.
- Kunne **respondere** hensigtsmæssigt i mødet med en borger eller en kollega, som har traumer.
- Vide, hvad der potentielt kan udløse traumereaktioner, og søge at **forebygge** dem.

TBT indebærer også et fokus på, at ledere og medarbejdere kan have traumer, og at de er i risiko for at få psykiske belastningsreaktioner som følge af deres arbejde. Det kan fx ske i mødet med en borger, som reagerer voldsomt, eller ved at få kendskab til borgernes traumer. Det kan i nogle tilfælde medføre omsorgstræthed, stress og forråelse i samarbejdet med borgere, hvilket kan betyde, at borgeren mødes mindre kvalificeret, og at medarbejdere og ledere kan opleve flere sygdomsmeldinger og dårligt arbejdsmiljø.

TBT omfatter en kulturel og organisatorisk forandring, der berører alle de processer, som har betydning for borgerens indsats. På en traumebevidst arbejdsplads er TBT derfor indarbejdet i fx strategier, politi-

kker, procedurer og i al kommunikation om indsatsen til og sammen med borgeren i eget tilbud og på tværs af tilbud og samarbejdspartnere.

Det betyder også, at alle tilbuddets medarbejdere og ledere skal arbejde traumebevidst. Det gælder således ikke bare for social- og sundhedsfaglige medarbejdere men også for fx teknisk-administrativt personale, medarbejdere med praktiske funktioner, peer-medarbejdere og frivillige.

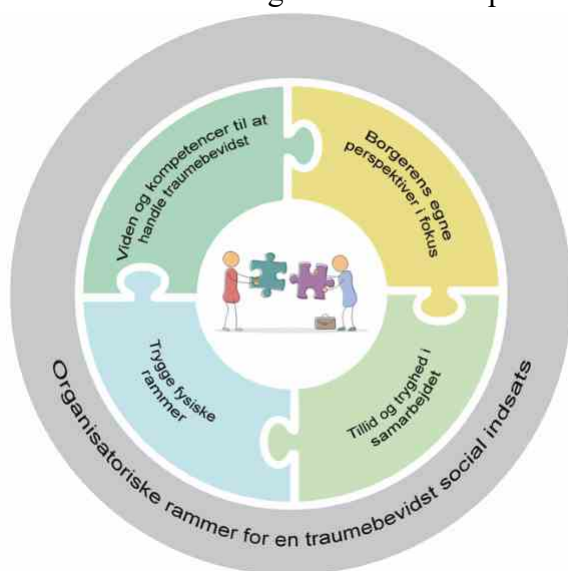
De fire kerneelementer i TBT

Kerneelementerne omfatter viden og inspiration til, hvordan TBT kan se ud i praksis, og hvilke tilgange, metoder og redskaber, som er relevante at anvende, når man arbejder traumebevidst.

De fire kerneelementer er:

1. Opbyg viden om traumer og kompetencer til at arbejde traumebevidst, så borgeren oplever at blive set, hørt og forstået.
2. Lad borgerens egne perspektiver være styrende for indsatsen, så borgeren oplever kontrol, ejerskab og mestring.
3. Opbyg tillid og tryghed sammen med borgeren, så borgeren får et roligere nervesystem og føler sig tryk ved at give udtryk for egne perspektiver og behov.
4. Tilpas de fysiske rammer, så de bidrager til borgerens oplevelse af fysisk og psykisk tryghed.

Figuren nedenfor illustrerer TBT-modellen med de fire kerneelementer og de organisatoriske rammer, som er en forudsætning for at kunne implementere dem.

6.4 Udvikling af modellen

I projektperioden vil kommunerne arbejde udviklingsorienteret med implementering af TBT-modellen i egen praksis. Kommunerne vil samtidig spille en vigtig rolle i at sikre national opbygning af viden om,

hvordan man kan arbejde med TBT på socialområdet, til gavn for både målgruppen og for landets øvrige kommuner.

Kommunerne skal udmønte modellen og dens fire kerneelementer i egen praksis. Det vil i et samarbejde mellem kommunerne, Social- og Boligstyrelsen og VIVE blive besluttet hvilke praksiserfaringer, der skal indarbejdes i den fælles modelbeskrivelse for TBT. Den fælles modelbeskrivelse vil blive opdateret to gange i projektperioden i takt med, at der opnås mere praksisviden om, hvordan kerneelementerne kan implementeres. Den vil fortsat have en generisk form, der gør det muligt at omsætte den til lokale forhold og praksis i den enkelte kommune. Den endelige modelbeskrivelse skal også kunne bruges af andre kommuner efter projektperioden.

Modelbeskrivelsen vil i projektperioden danne grundlag for arbejdet med TBT i de enkelte kommuner. Det betyder, at den enkelte kommune er forpligtet til at arbejde med TBT på baggrund af den eksisterende modelbeskrivelse og til at bidrage til, og arbejde ud fra, de justeringer, som foretages i samarbejdet mellem kommunerne, Social- og Boligstyrelsen og VIVE.

Det er vigtigt, at der i kommunen er ledelsesmæssig opbakning og interesse i at indgå i processen med at udvikle TBT-modellen, og at kommunen i ansøgningen afsætter tid og ressourcer til dette. Nogle af TBT's elementer vil muligvis være velkendte og give anledning til mindre udvikling i praksis, mens andre vil kræve omstilling og justering af praksis.

6.5 Borgerperspektivet

Det er centralt for arbejdet med udvikling af TBT-modellen, at der i projektet er et højt ambitionsniveau for involvering af borgere. Det forventes derfor, at kommunerne deltager aktivt i at give borgerne stemme i alle dele af projektet, og anser det for vigtigt for udviklingen af både egen praksis og TBT-modellen at gøre det. Det skal sikre, at borgere får en rolle i udviklingen af TBT-modellen på linje med andre interessenter.

Traumer kan påvirke mennesker på forskellige måder, og når man inkluderer borgere i udviklingsprocessen skaber man et autentisk og troværdigt grundlag for arbejdet. Ved at tage højde for borgernes egne erfaringer og perspektiver kan man sikre, at TBT-modellen er forankret i virkeligheden og er relevant for de mennesker, der har oplevet traumer. Involvering af borgere med traumer kan også i sig selv give en borger en oplevelse af tryghed, kontrol og ejerskab og dermed bidrage til at forebygge traumereaktioner og re-traumatisering hos den enkelte.

Det er vigtigt at involvere de borgere, som myndighedsafdelingen og tilbuddene i den enkelte kommune samarbejder med, og som er motiverede for det. Det kan også være relevant at inkludere andre mennesker med erfaringer med social udsathed og traumer, som har andre perspektiver og som måske har deltaget i udviklingsarbejde i andre sammenhænge. Det kan fx være medlemmer af lokale brugerråd, udsatterråd, peer-medarbejdere og erfaringseksperter, som er involveret i brugerorganisationer. Det kan også være medarbejdere og ledere i kommunen, som har egne erfaringer med traumer.

6.6 Organisering

Modningsprojektet er forankret i Social- og Boligstyrelsen i centeret Voksne, der samarbejder med kommunerne om udvikling af TBT-modellen. Øvrige samarbejdspartnere i projektet er VIVE, der evaluerer

projektet, samt en ekstern leverandør, der skal forestå kompetenceudvikling af projekternes medarbejdere. Denne leverandør udvælges i begyndelsen af 2024 på baggrund af en udbudsrunde.

I ansøgningen skal kommunen beskrive projektets organisering, der skal understøtte udvikling og modningen af TBT i den kommunale forvaltning og sociale tilbud. De organisatoriske krav til ansøger er nærmere uddybet i afsnit 7.4.

Organiseringen af projektet skal være beskrevet af ansøger på ansøgningstidspunktet. Det forventes, at kommuner, der opnår tilskud har tilrettelagt en organisering med henholdsvis projektleder, relevante nøglemedarbejdere, implementeringsteam og styregruppe.

I projektperioden udpeger den enkelte kommune:

- En projektleder, som har ansvar for det daglige samarbejde med Social- og Boligstyrelsen, VIVE og kompetenceudviklingsleverandøren om implementeringen af projektet.
- To nøglemedarbejdere fra myndighedsafdelingen, og to nøglemedarbejdere fra hvert af de to sociale tilbud, som har en særlig rolle i at støtte kolleger i at arbejde med TBT. Nøglemedarbejderne får Train-the-trainer-kompetenceudvikling, så de også kan undervise nye kolleger i TBT.
- Et implementeringsteam, som sammen med projektleder har ansvar for at implementere projektet i kommune og deltager i udviklingsmøder og kompetenceudvikling på tværs af de udvalgte kommuner. Implementeringsteamet består som minimum af projektleder, et eller flere medlemmer med et borgerperspektiv, en leder og to nøglemedarbejdere fra den deltagende myndighedsafdeling og en leder og de to nøglemedarbejdere fra hvert af de to deltagende tilbud. Medlemmer med et borger/brugerperspektiv kan fx være en eller flere borgere i projektet som evt. skiftes til at deltage, brugerrepræsentant fra det lokale udsatteråd og/eller andre med erfaringer med udsathed og traumer, fx en repræsentant fra en brugerorganisation.
- En styregruppe, som har ansvar for at sikre rammerne for implementering af projektet i kommunen. Styregruppen forventes som minimum at bestå af en leder fra henholdsvis den deltagende myndighedsafdeling og hvert af de to sociale tilbud, samt deres ledere i kommunen og en socialchef.

Efter projektstart 1. januar 2024 vil kommunerne have tre måneder til at få den endelige lokale organisering og tilrettelæggelse af arbejdet med udvikling af TBT-modellen på plads, inden kickoff-møde og det første kompetenceudviklingskursus, der gennemgøres i april 2024. Implementeringsteam og styregruppe, herunder eventuelt formaliserede samarbejdsaftaler med sociale tilbud forventes at være på plads senest 1. april 2024.

6.7 Projektaktiviteter

I projektperioden vil kommunerne deltage i følgende aktiviteter:

Kompetenceudvikling i TBT, som ydes af en ekstern leverandør. Leverandøren vil være ansvarlig for den konkrete tilrettelæggelse af kompetenceudviklingen. Det forventes, at kompetenceudviklingen vil blive organiseret i følgende former:

- Fælles kompetenceudvikling for implementeringsteams på tværs af kommuner.
- Fælles Train-the-trainer-kursus for myndigheds- og tilbudsledere samt nøglemedarbejdere på tværs af kommuner.

- Lokal kompetenceudvikling i den enkelte kommune for borgerrepræsentanter og alle medarbejdere og ledere i myndighedsafdelingen og de to sociale tilbud. Det forventes, at borgerrepræsentanter, medarbejdere og ledere vil blive delt op i to hold, som kan deltage på forskellige tidspunkter.

Udvikling af TBT i egen praksis, som organiseres af den enkelte kommune lokalt. Dette indebærer, at myndighedsafdelingen og de to sociale tilbud hver for sig og sammen arbejder udviklingsorienteret med kerneelementerne i egen praksis og samler op på opnåede erfaringer. Kommunerne og Social- og Boligstyrelsen aftaler, hvilke dele af kerneelementerne, der er særligt fokus på i projektperioden. Erfaringerne fra arbejdet bruges i udvikling af lokal praksis og i udvikling af den fælles modelbeskrivelse for TBT.

Implementeringsstøtte, som ydes af Social og Boligstyrelsen. Implementeringsstøtten er organiseret i følgende mødeformer:

- Udviklingsmøder på tværs af kommuner. Deltagerkredsen omfatter implementeringsteams fra alle kommuner, Social- og Boligstyrelsen og VIVE. Formålet er at udveksle viden og erfaringer med arbejdet med TBT og at kvalificere fælles produkter og evalueringen. Udviklingsmøder afholdes i de enkelte kommuner på skift. Social- og Boligstyrelsen dækker udgifter til mødeforplejning.
- Partnerskabsmøder lokalt i den enkelte kommune. Deltagerkredsen er det kommunale implementeringsteam og Social- og Boligstyrelsen. Dialogmøderne afholdes for at sætte fokus på bl.a. implementeringsforudsætninger og behov i den enkelte kommune. Partnerskabsmøder afholdes som udgangspunkt i den enkelte kommune. Der kan dog være enkelte møder, som med fordel kan afholdes virtuelt.
- Løbende kommunikation mellem kommuner og Social- og Boligstyrelsen, fx om kvalificering af skriftlige produkter og løbende spørgsmål og udfordringer.

Evaluerings, som foretages af VIVE. Kommunerne bidrager løbende til evalueringen af indsatsen. Se afsnit 6.8, som nærmere beskriver kommunernes rolle i evalueringen.

Følgegruppe, som organiseres af Social- og Boligstyrelsen. Deltagerkredsen er de kommunale projektledere, Social- og Boligstyrelsen og følgegruppen. Følgegruppen nedsættes i begyndelsen af 2024 og kan bestå af mennesker med traumeerfaringer, praktikere med erfaringer med at arbejde traumebevidst og faglige eksperter på TBT-området. Der regnes med 1-2 årlige følgegruppemøder. Følgegruppemøderne afholdes i Social- og Boligstyrelsen.

En tids- og aktivitetsplan for projektperioden er vedlagt som bilag 4. Her er beskrevet planlagte aktiviteter, der afholdes af Social- og Boligstyrelsen, VIVE og kompetenceudviklingsleverandøren. Mødeplanen, herunder mødeantal og deltagerkreds, kan justeres ved behov i løbet af projektperioden.

6.8 Evaluering

VIVE evaluerer projektet i henhold til Strategi for Udvikling af den Sociale Indsats (bilag 1). Det overordnede formål med evalueringen er at bidrage til national udvikling af viden om, hvordan TBT kan implementeres til gavn for borgerne og derigennem for kommuner og sociale tilbud. Herunder skal evalueringen bidrage med viden om implementering, resultater og omkostninger forbundet med at implementere TBT.

Kommunerne skal i projektperioden løbende bidrage til evalueringen af indsatsens implementering, resultater samt økonomi. De konkrete aktiviteter i evalueringen vil afpasses i forhold til udviklingen

af TBT-modellen i kommunerne. Kommunerne vil i processen blive guidet og få materialer stillet til rådighed, der beskriver hvordan kommunen kan bidrage med dokumentation, måling og monitorering.

Kommunerne forventes at bidrage i form af:

- Monitorering og dokumentation af implementeringen.
- Indsamling af data vedr. dokumentation og målinger af resultater på borgerniveau.
- Indsamling af kvalitative data fra deltagende borgere.
- Dokumentation og målinger af resultater på organisatorisk niveau.
- Indsamling af data for indsatsens omkostninger.
- Deltagelse i interviews eller fokusgrupper med evaluator.
- Indgåelse af databehandleraftale i overensstemmelse med gældende regler.

6.9 Tidsplan

Projektperioden er fra 1. januar 2024 til 31. december 2026.

En tids- og aktivitetsplan for den samlede projektperiode er vedlagt som bilag 4.

7 Tildelingskriterier og vurdering af ansøgning

Ansøgningen vurderes på baggrund af, om tildelingskriterierne er opfyldt, og om der er sammenhæng mellem disse. De enkelte vurderingsområder uddybes nedenfor efter den skematiske oversigt.

Tabel 1: Vurdering og tildelingskriterier

1. Formål, ansøgerkreds og målgruppe	Projektets formål, ansøger og målgruppe ligger inden for ansøgningspuljens formål, ansøgerkreds og målgruppe.
2. Faglige forudsætninger	Kommunen skal modne en på forhånd fastlagt model for TBT i arbejdet med socialt udsatte voksne i samarbejde med andre kommuner og Social- og Boligstyrelsen. Kommunen skal modne indsatsen i et samarbejde mellem myndighedsområdet på socialområdet og to tilbud, der arbejder med socialt udsatte voksne: et eller to tilbud efter service-lovens §§ 82-104 eller et eller to døgntilbud efter servicelovens §§ 107-110, hvoraf mindst et af tilbuddene er specifikt målrettet socialt udsatte voksne. Kommunen skal have forudsætninger for at bidrage til modningen af tilgangen, herunder have forudgående erfaringer med at arbejde traumebevidst.
3. Aktiviteter	Kommunen har beskrevet aktiviteter, der kan forventes at bidrage til opfyldelse af puljens formål.
4. Organisering og samarbejde	Projektets organisering skal understøtte udvikling og modning af tilgangen.

	Kommunen skal have strategisk administrativ opbakning til projektet på ledelsesniveau. Kommunen skal forankre tilgangen efter projektperioden. Kommunen skal indgå i et samarbejde med de øvrige deltagerkommuner, Social- og Boligstyrelsen og eksterne leverandører samt løbende bidrage til en evaluering
5. Budget	Ansøgningen skal opfylde krav til budget, herunder udvise overensstemmelse mellem budgettets og projektets aktiviteter og lignende.
6. Sammenhæng	Der er sammenhæng mellem projektets formål, målgruppe, aktiviteter, organisering m.v.

Når ansøgningsskemaet udfyldes, skal ansøger beskrive nedenstående:

Ad 1) Formål, ansøgerkreds og målgruppe:

Det vil blive vurderet, om projektets formål, ansøger og målgruppe ligger inden for ansøgningspuljens formål, ansøgerkreds og målgruppe.

Til brug for vurderingen skal ansøger kort beskrive, hvordan projektet har til formål at modne og færdigudvikle TBT i den kommunale forvaltning og i sociale tilbud, og at det sandsynliggøres, at projektet medvirker til at fremme ansøgningspuljens formål.

Til brug for vurdering af ansøger skal ansøger kort beskrive hvilke sociale tilbud, der skal indgå i projektet, og hvilke paragraffer i serviceloven, tilbuddene hører under. Ansøger skal også dokumentere, at både myndighedsafdelingen og de to sociale tilbud forpligter sig til at deltage i projektet.

Til brug for vurdering af projektets målgruppe skal følgende beskrives for hhv. myndighedsafdeling og de to sociale tilbud:

- Hvem indgår i målgruppen?
- Hvad kendetegner de borgere, som indgår i målgruppen?
- Hvordan skabes kontakt til målgruppen?
- Hvor mange borgere fra målgruppen forventes at deltage i projektet? Der stilles ikke krav til antallet af borgere, men det er vigtigt, at der gives et realistisk bud på, hvor mange borgere, der indgår i projektet.
- Hvordan antal borgere fra målgruppen i projektet bliver opgjort og optalt?
- Hvis der er særlige hensyn (fx køn, alder, handicap, etnicitet mv.), der skal tages højde for i projektet?

Ad 2) Faglige forudsætninger

Det er et krav, at kommunen redegør for sine forudsætninger for at bidrage til modningen af TBT-modellen, herunder for erfaringer med at arbejde traumebevidst.

Til brug for vurderingen skal kommunen beskrive:

- Eksisterende praksis, indsatser, organisering mv., som er relevant for arbejdet med TBT, herunder i hvilken grad, der arbejdes traumebevidst med et eller flere af modellens kerneelementer samt med recovery-orienteret rehabilitering. Det skal beskrives, hvordan der arbejdes traumebevidst og så vidt muligt med hvilke resultater.
- Hvorfor vurderes TBT-modellen væsentlig, og hvilken forskel kan den bidrage til at skabe i kommunen, hos borgere og samarbejdspartnere.
- Hvordan forventes TBT-modellen at blive omsat i praksis og i samspil med eventuelle eksisterende tiltag på området.

Der skal indgå overvejelser om:

- Hvilke tiltag, der kan igangsættes i kommunen (myndighedsafdeling og sociale tilbud), der styrker arbejdet med TBT, herunder oplysninger om, hvordan der arbejdes for at sikre et systematisk, ambitiøst og realistisk niveau for borgerinvolvering i udviklingen af modellen, samt hvordan der samarbejdes om indsatsen, fx med andre aktører, der møder de samme borgere i arbejdet med TBT.
- Hvilke udfordringer, der kan forudses med udvikling og implementering af TBT på borger-, medarbejder-, leder- og organisatorisk niveau, og hvordan udfordringerne kan overkommes.

Ad 3) Aktiviteter

Til brug for vurderingen skal kommunen beskrive projektets planlagte aktiviteter, herunder aktiviteter, der gennemføres lokalt, der ligger ud over de af Social- og Boligstyrelsens planlagte tværkommunale aktiviteter.

Det skal beskrives, hvordan aktiviteterne hænger sammen med projektets formål og forventede resultater. Det skal afspejles i aktiviteter og budget, at der er afsat tid og ressourcer til at indgå i det fælles udviklingsarbejde.

Ad 4) Organisering og samarbejde

Kommunen skal beskrive projektets organisering, der skal understøtte modningen af indsatsen. Indholdet i modningsprojektet og forventninger til kommunens lokale organisering er nærmere beskrevet i afsnit 6.

Kommunen skal sandsynliggøre, at de organisatoriske forudsætninger for indsatsen er til stede, herunder at der er tilstrækkelig strategisk og ledelsesmæssig opbakning til stede til projektets gennemførelse.

Til brug for vurderingen skal ansøger beskrive:

- Hvordan arbejdet med TBT-modellen forventes organiseret i den kommunale forvaltning, herunder hvordan der samarbejdes med målgruppen af borgere og sociale tilbud.
- Hvordan indsatsen implementeres i kommunalt regi med udpegning af projektleder, implementeringsteam og styregruppe. Hvordan sikres, at de rette nøglemedarbejdere i projektet er tilstede, således at implementering af modellen kan gennemføres i praksis.
- Ledelsesmæssig opbakning til projektet, herunder med fokus på rekruttering til indsatsen, medarbejderressourcer, kompetenceudvikling og overlevering af viden fra indsatsen.
- Overvejelser om, hvordan TBT kan forankres organisatorisk i den kommunale forvaltning og sociale tilbud efter projektperiodens udløb.

Kommunen **skal vedlægge en underskrevet ledelseserklæring på afdelingschefniveau eller højere niveau** i Socialforvaltningen, der dokumenterer ledelsesmæssig opbakning til projektet.

Kommunen tilkendegiver endvidere ved afkrydsning i ansøgningsskemaet at forpligte sig på at indgå samarbejde med Social- og Boligstyrelsen, de øvrige kommuner, VIVE og eksternt kompetenceleverandør samt løbende at bidrage til evalueringen.

Ad 5) Budget:

På baggrund af den samlede ansøgning, budget samt eventuelle budgetnoter vil følgende blive vurderet:

- Om der er sammenhæng mellem de beskrevne aktiviteter og de udgiftstyper, som fremgår af budgettet.
- Om der er tale om projektafgrænsede udgifter rettet mod ansøgningspuljens formål.
- Om budgettet er realistisk og udelukkende indeholder tilskudsberettigede og nødvendige udgifter, som direkte kan henføres til det konkrete projekts gennemførelse. Der må således ikke budgetteres med udgifter, som ikke direkte kan henføres til det konkrete projekt, eller udgifter, der ikke kan gives tilskud til.
- Om udgifter er specificeret i budgettet. Udgifter kan således ikke samles i overordnede budgetposter som overhead, administrationsbidrag og diverse. Der kan ikke budgetteres med uforudsete udgifter.
- Om budgettet udviser sparsommelighed ved fastlæggelse af niveauerne i budgetposterne.

Der kan kun i særlige tilfælde ydes tilskud til udgifter, som er afholdt, før der blev ydet tilskud, hvis udgifterne har en klar tilknytning til projektet.

Læs mere om krav til budgettet m.m. i vejledningens afsnit 8-10.

Ad 6) Sammenhæng:

Det vil blive vurderet på baggrund af den samlede beskrivelse af projektet, om der er sammenhæng mellem projektets formål, målgruppe, aktiviteter, organisering, tidsplan, budget mm.

8 Udarbejdelse af budget

Budgettet skal indtastes i Excel-dokumentet ”Budgetskema”, som kan hentes på ansøgningspuljens side på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside. Ved indsendelse af ansøgningen vedlægges budgetskemaet.

Det er vigtigt, at følgende oplysninger angives i budgettet:

- Projektets titel
- Ansøgers identifikation (CVR-nummer)
- Ansøgers navn og adresse.

Budgettet skal udgøre en fyldestgørende og sandfærdig beskrivelse af projektets forventede udgifter i forhold til det ansøgte projekt.

Det skal oplyses, hvis der er en økonomisk interesse mellem ansøger og projektets samarbejdspartnere. Dette vil fx være tilfældet, hvis der er personsammenfald mellem projektets medarbejdere og leverandører.

Periodiserede budgetter

Udgifterne skal periodiseres, således at udgiften budgetteres i det kvartal, den forventes afholdt i det pågældende projektår. Hvis der fx er en ansat projektleder i projektet, opgøres lønnen, som den afholdes, én gang i kvartalet. Gennemsnitstal kan således ikke anvendes.

Enhedspriser

Alle udgiftsposter skal så vidt muligt udspecificeres i antal enheder og pris pr. enhed. Hvis projektet fx indebærer afholdelse af to ens aktiviteter inden for det samme kvartal, og hver af aktiviteterne koster 10.000 kr., anføres to enheder á 10.000 kr. i det eller de kvartaler, hvor aktiviteten og dermed udgifterne forventes afholdt.

Noter til budgettet

Ved behov skal der udarbejdes forklarende noter til de udgiftsposter, som anføres i budgettet. Hvis en af budgetposterne fx er "Seminar", kan noten indeholde oplysninger om forventet antal deltagere, seminarrets varighed (antal dage, med eller uden overnatning), pris pr. deltager, honorar til oplægsholder mv. Noter skal således dels klarlægge indholdet af den enkelte aktivitet og dels klarlægge forudsætningerne for udgiftens størrelse. Der er ikke en skabelon for udarbejdelse af forklarende noter.

Moms

Kommuner og regioner kan ikke få tilskud til dækning af moms, da momsen refunderes af moms-udligningsordningen. Alle udgifter i budgettet skal derfor være ekskl. moms.

9 Tilskudsberettigede udgifter

Af nedenstående oversigt fremgår, hvilke udgifter der er tilskudsberettigede i forhold til tilskud fra ansøgningspuljen:

1. **Lønudgifter** til aflønning af medarbejdere i projektet. Lønudgifter skal budgetteres med antal timer og sats pr. time. Lønudgifter må ikke inkluderes under andre budgetposter. Lønniveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i overenskomster for arbejdet på området. Yderligere information kan fås ved henvendelse til de relevante fagforeninger. Hvis området ikke er dækket af en overenskomst, må lønniveauet ikke være højere end det, der er aftalt i de statslige overenskomster for lignende arbejde.
2. Udgifter til **revisor**. Der kan løbende afholdes udgifter til revisor til revision af projektregnskab.
3. Lovpligtige forsikringer, herunder arbejdsskadeforsikringer.
4. Udgifter til **transport** i egen bil. Transportudgiften skal beregnes på baggrund af statens lave takst pr. km., jf. Økonomistyrelsens Cirkulære om satsregulering for tjenesterejser. Udgifterne skal budgetteres med antal kilometer og takst pr. km.
5. Udgifter til offentlig **transport**.
6. Udgifter til **aktiviteter**.
7. Udgifter til **specifikke uddannelses- og kursusaktiviteter**.
8. Udgifter til **lokaler**.
9. Udgifter til småanskaffelser, herunder **kontorhold** (fx indkøb af materiel, kontorartikler mv.).

10 Ikke tilskudsberettigede udgifter

Af nedenstående oversigt fremgår, hvilke udgifter der ikke kan dækkes gennem tilskud fra ansøgningspuljen:

1. **Materielanskaffelser** for over 50.000 kr. pr. projektår.
2. Køb af **fast ejendom**.
3. **Anlægsudgifter** (fx ombygning og renovering).
4. Dækning af **underskud** eller anden gæld.
5. Tilskud til **enkeltpersoners underhold**.
6. Aktiviteter der **fuldt ud er finansieret** fra anden side, herunder momsrefusion.
7. Generelle uddannelses- og kursusaktiviteter.
8. Aktiviteter eller tilsvarende for personer **uden lovligt ophold** i Danmark.
9. Projekter forankret **i udlandet samt Grønland og Færøerne**.

11 Ansøgningsfrist og -procedure

Ansøgningspuljens frist og formalia er med til at sikre, at alle ansøgere behandles lige, ved at alle ansøgere har den samme tid og det samme materiale til at udarbejde ansøgning.

Ansøgningsfristen er den 24. oktober 2023 kl. 12.00. Efter dette tidspunkt kan ansøgninger ikke længere modtages.

Ved ansøgning forstås ansøgningsskema, budgetskema og eventuelle bilag.

Spørgsmål til ansøgningspuljen kan stilles til Social- og Boligstyrelsen. Kontaktoplysninger fremgår af ansøgningspuljens side på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside.

Indgivelse af ansøgning

Offentlige myndigheder og offentlige institutioner m.v. **skal** indgive ansøgning om tilskud fra ansøgningspuljen ved anvendelse af Social- og Boligstyrelsens Tilskudsportal.

For **alle** ansøgere gælder, at ansøgning om tilskud fra ansøgningspuljen **skal** indgives på den ansøgningsblanket og i det budgetskema, som Social- og Boligstyrelsen har udarbejdet til ansøgningspuljen. Ansøgningen skal vedlægges de bilag, der fremgår af ansøgningsmaterialet. Ansøgningsmaterialet ligger på ansøgningspuljens side på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside.

Ansøgningen skal være **modtaget** i Social- og Boligstyrelsen inden ansøgningsfristens udløb. Det er ansøger, der bærer ansvaret for, at ansøgningen er modtaget inden ansøgningsfristens udløb. Vær derfor opmærksom på at påbegynde indsendelse i god tid.

Ansøger kan downloade en kvittering på Tilskudsportalen, såfremt ansøgningen er indgivet der. Der vil blive tilsendt en kvittering, hvis Social- og Boligstyrelsen modtager ansøgningen med post eller via mail.

For yderligere information om ansøgningsprocessen henvises til vejledningen herom på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside.

It-problemer ved indgivelse af ansøgning

For offentlige myndigheder og offentlige institutioner m.v.

Hvis I oplever fejl på Social- og Boligstyrelsens Tilskudsportal, fx at Tilskudsportalen er nede eller systemet viser en fejlkode, og fejlen ikke kan løses inden ansøgningsfristens udløb, skal I gøre følgende:

1. Inden ansøgningsfristens udløb skal I kontakte Tilskudsadministration på e-mail tilskudsforvaltning@sbst.dk eller telefon 72 42 41 33. I skal kunne dokumentere, at de it-tekniske problemer skyldes fejl på Social- og Boligstyrelsens Tilskudsportal.

Dokumentationen skal bestå af en **beskrivelse** af problemet samt af et eller flere **skærmpoint**, der dokumenterer fejlen på Social- og Boligstyrelsens Tilskudsportal.

2. Efter kontakt til Tilskudsadministration skal ovennævnte dokumentation samt ansøgning med tilhørende budget og eventuelle bilag sendes til tilskudsforvaltning@sbst.dk uden **unødigt ophold**.

Ovenstående er en forudsætning for, at jeres ansøgning kan indgå i Social- og Boligstyrelsens sagsbehandling.

Andre it-problemer

Der er ikke tale om it-tekniske problemer, hvis fx en digital signatur ikke virker. Som ansøger bærer man selv ansvaret herfor.

Hvis I oplever **it-problemer på egne systemer**, er det jeres eget ansvar at afhjælpe disse, fx i samarbejde med eventuelle it-leverandører eller it-support.

Vurdering af ansøgningen og evt. bilag

Der foretages en vurdering af projektet ud fra oplysningerne i ansøgningen. Bilag til ansøgningen, der **skal** medsendes og indgår i vurderingen er en underskrevet ledelseserklæring på afdelingschefniveau eller højere niveau i Socialforvaltningen, der dokumenterer ledelsesmæssig opbakning til projektet. Derudover kan der indsendes forklarende noter til budgettet.

Øvrige bilag, som fremsendes, vil ikke indgå i sagsbehandlingen.

Utilstrækkelige oplysninger i ansøgningen eller manglende medvirken kan føre til, at sagen afgøres på det foreliggende grundlag.

Afvisning af ansøgning ved manglende opfyldelse af formalia

Social- og Boligstyrelsen har ret til at afvise ansøgninger, som ikke opfylder formalia. Det vil fx være tilfældet, hvis ansøgningen er modtaget for sent, hvis ansøger ikke har anvendt ansøgningsskjemaets ansøgningsskema eller budgetskema, hvis alle obligatoriske bilag ikke er vedlagt ansøgningen, eller hvis eventuelle anslagsbegrænsninger i tekstfelter i ansøgningsskemaet er overskredet.

12 Statsstøtte

EU-retten indeholder et generelt forbud mod statsstøtte, jf. artikel 107, stk. 1, i Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. Det betyder, at tilskud fra en ansøgningsskema kan være uforenelig med EU-retten, hvis tilskuddet gives til et projekt, der indeholder en økonomisk aktivitet, fx i form af et

produkt eller en ydelse, hvor tilskuddet fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencen på et marked, og hvor tilskuddet potentielt kan påvirke samhandlen i det indre marked.

Den enkelte tilskudsmodtager skal således være opmærksom på de EU-retlige statsstøttere regler.

For yderligere information om de EU-retlige statsstøttere regler henvises til Erhvervsministeriets hjemmeside: www.em.dk/ministeriet/arbejdsmraader/erhvervsregulering-og-internationale-forhold/

13 Udbetaling af tilskud

Såfremt der opnås tilskud fra ansøgningspuljen, vil udbetalingerne ske til den NemKonto, som er tilknyttet organisationens CVR-nummer. Hvis jeres organisation ikke har en NemKonto, skal I således kontakte jeres pengeinstitut og bede dem indberette en NemKonto. I kan læse mere om Nem-Konto samt udbetaling af tilskud på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside.

14 Bilagsoversigt

Bilag 1: Strategi for Udvikling af den Sociale Indsats (SUSI 2.0)

Bilag 2: Forandringsteori

Bilag 3: Anbefalinger til at arbejde traumebevidst i den sociale indsats med voksne

Bilag 4: Tids- og aktivitetsplan for planlagte aktiviteter

Social- og Boligstyrelsen, den 25. august 2023

ELLEN KLARSKOV LAURITZEN

/ Anja Marie Toxværd Rasmussen

¹ VIVE (2022): *Viden om traumebevidste tilgange i indsatser til socialt udsatte voksne.*